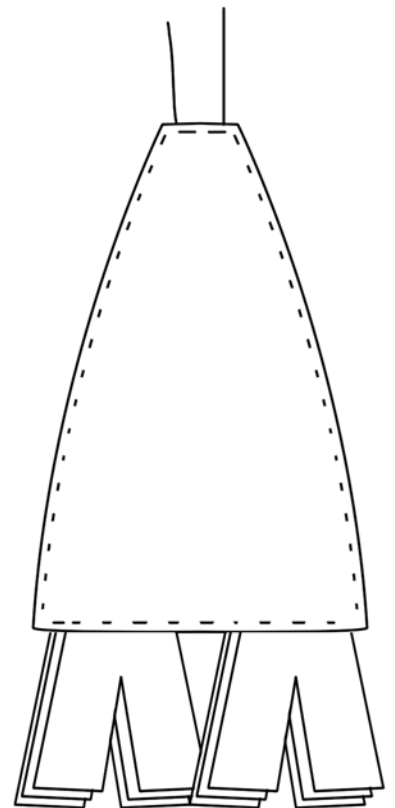
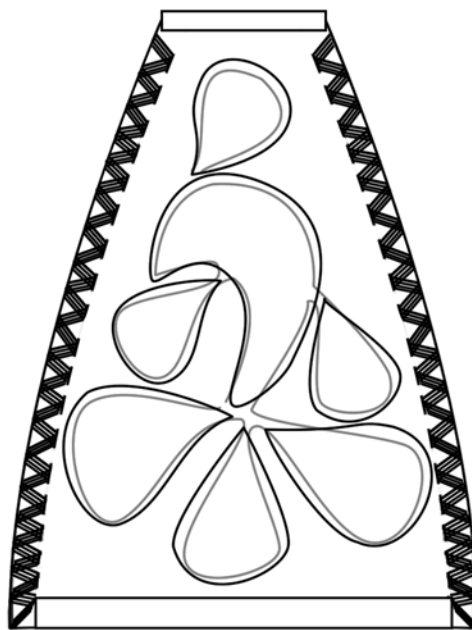
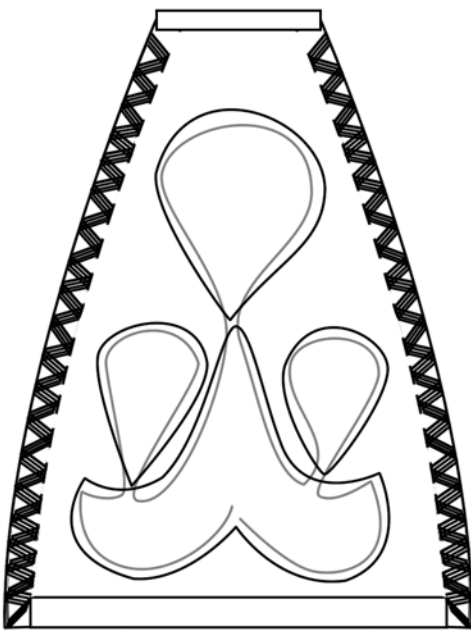

Järbo hembygdsförening

Digidräkt

NÅLHUS
från Järbo, Ovansjö socken

Beskrivning av originalet

Yttertyg i svart kläde. Applikationerna är fastsydda med grov tenntråd som i sin tur är fastsydd med lintråd i så kallad läggsöm. Nålhuset är kantat med brunt skinn upptill och nertill. Kantad med rött samt brunt entrådigt ullgarn, totalt 5 varv. Fodrad med linnefoder med med ett brevpapper mellan kläde och linnefoder. Innerkudden saknas men kan troligen se ut som innerkudden till det andra nålhuset som finns bevarat i Järbo. Detta har i så fall troligen tre fläbbar gånger 2 nertill i färgerna rött, grönt och blått. Grov skinnsnodd som är en centimeter bred.

Originalet finns på Järbo hembygdsgård och fler bilder finns på jarbohembygd.se på textilarkivsidan för projektet Digidräkt.

Materialförslag

Tyg:

Svart ylletyg tuskaft/ vadmal till nålhuset och likaså den inre dynan.

Foder till nålhuset i linne.

Mellanlägg i papper.

Stoppning till innerdynan i någon form av ulltyg.

Applikationer i ylletyg/kläde i rött, gulbrunt, svartblått, blått och grönt. Fläbbar i rött, grönt och blått kläde.

Kantning till nålhuset samt snodd i skinn. Snodden är ca en centimeter bred.

Tråd:

Oblekt lintråd för fastsyning av applikationerna.

Brun lintråd för att sy ihop innerdynan i kanten med små förstygn, ca tre per centimeter.

Rött och brunt yllelegarn samt brun lintråd till kanten.

Grov tenntåd - tråden är ca 1,7-1,8mm tjock på originalet, 0.6 (totalt 1.4) är en hyfsat nära tjocklek om du inte hittar grövre.

Sömsätt:

Efterstygn, kastsöm, "läggsöm" och fällstygn.

Övrigt:

Bivax för att vaxa lintråden.

Köp av materialsats:

Gunilla Humble - humblegunilla@gmail.com

För beskrivning av stygn läs Ulla Centergran och Kicki Kirvall:

Folkdräkter förr och nu, Tradition och sömnad, LTs förlag.

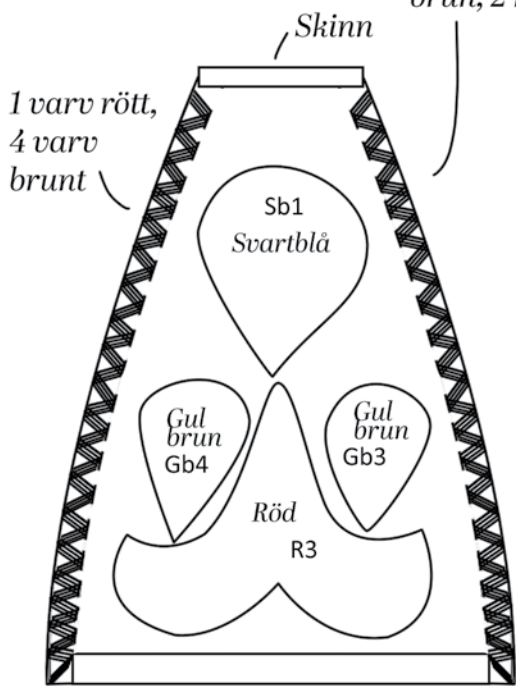
Sömnadsbeskrivning

1. Läs beskrivningen och titta på bilderna innan du börjar.
2. Klipp ut alla mönsterdelar utan sömsmån.
3. Lägg ihop nålhusets yttertyg med fodret i linne och mellanlägg i papper mellan. Kasta ihop delarna så de håller ihop. Lägg ut applikationerna enligt diagrammet på den sida du arbetar med. (Jag rekommenderar att du kastar fast applikationerna grovt med något stygn innan du börjar sy fast dem. När du har sytt färdigt kan du ta bort kaststygnen.)
4. Sy fast applikationerna med lintråden ovanpå tenntråden precis innanför kanten med små stygn, ca fyra per centimeter. OBS! Du syr genom alla lagren, applikation, yttertyg, papper och linnefoder. Du syr stygn tvärs över den virade tenntråden, så kallad läggsöm.
5. Klipp till kantremsan i skinn till överkant och underkant av utsidan av nålhusets båda sidor. Lägg det räta mot räta på framsidan och sy fast med lintråd och efterstygn ca 4mm in. Vik över skinnet till baksidan och sy fast med fällstygn mot linnefodret.
6. Lägg ihop nålhuset med foder mot foder. Kasta ihop sidorna med brun lintråd. Sy en rad korta förstyg, 2 per centimeter och 4 mm från ytterkanterna med lintråd. Gör sen en dekorativ söm i kanten - ena sidan är 1 varv rött ullgarn och 4 varv brunt. Den andra sidan är skadad (lagad?), gissningsvis samma från början alternativt 2 röda/3 bruna eller 2 bruna/3 röda. På diagrammet visas en bild från en gammal beskrivning på hur man gör detta.
7. Stoppa innerdynan med en lite mindre bit ylletyg så den blir mjuk. Lägg in fläbbarna i nederkant och skinnremsan i överkant och sy ihop runt om med förstyg två millimeter från kanten med brun lintråd. (Fläbbarna ligger troligen i ordning röd, blå, grön samt grön, blå, röd.)
8. Gör en ögla i änden på skinnremmen genom att vika tillbaka den tre centimeter och sy fast med några stygn brun lintråd.
8. Dra igenom skinnremsan i nålhuset och sätt i en nål med tråd lindad runt om så som den användes förr i tiden.

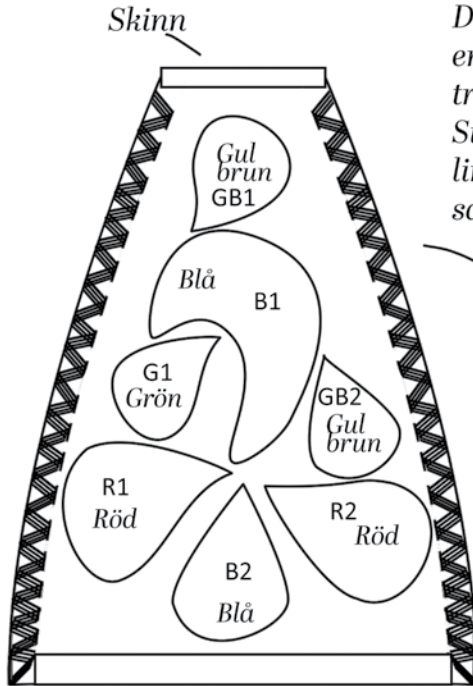
Copyright Gunilla Humble 2010. Mönstret är omgjort av Madelene Dahlberg, 2023 med några ändringar för att bättre efterlikna originalet och göra det lättare att handskas med mönstret.

Diagram

Fler röda trådar,
lagning? Möjligen
har det varit 3
brun, 2 röd

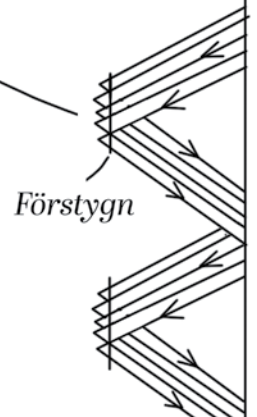
Skind SVART BOTTEN

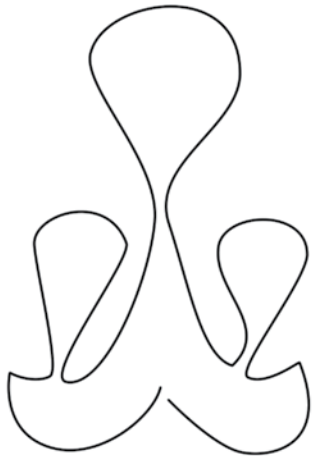
SVART BOTTEN Skinn

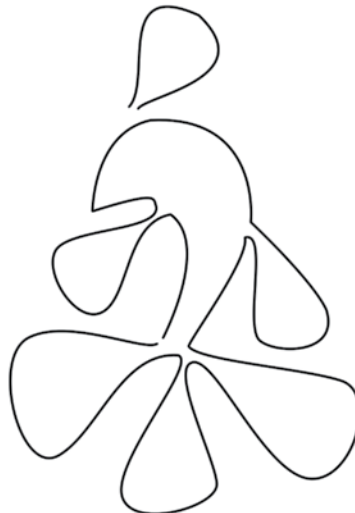
Dekorativ söm i kanten, 5tr.
entrådigt ullgarn i rött & brunt,
trädde i en förstygnrad.
Sidan är försthopkastad med
lingarn. En förstygnrad har
satts 4mm från kanten.

(Text & diagram
för kantens söm
från Blomqvist 46)

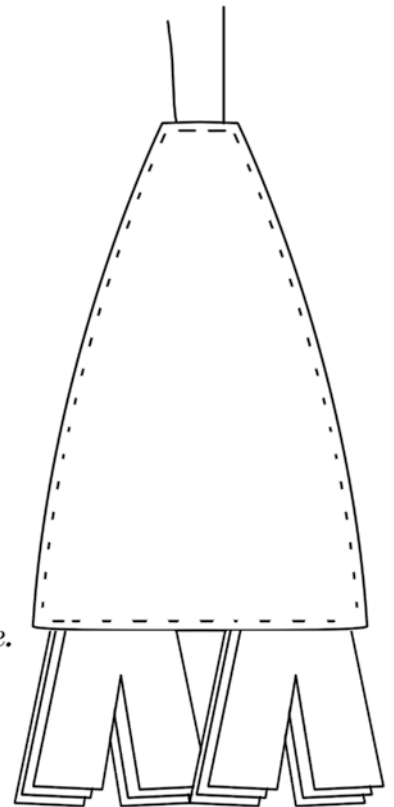

Tenntråd

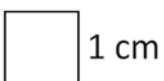

Tenntråd

Originalet saknar innerkudde.
Gissningvis ser innerkudden
lika ut som på det andra
nålhuset som finns bevarat

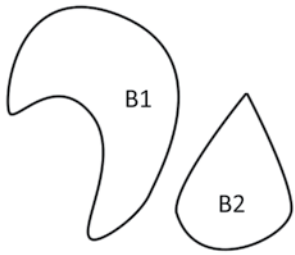
INNERKUDDE

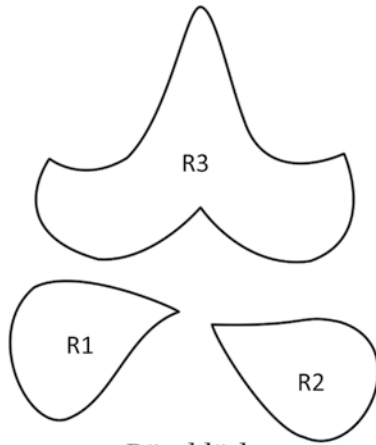
Mönsterdelar

APPLIKATIONER

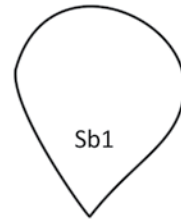
Klipp x1

Blått kläde

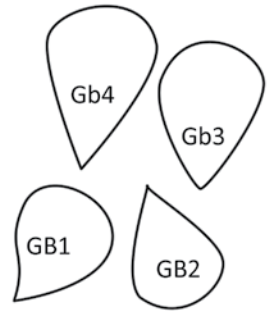
Rött kläde

Svartblått kläde

Grönt kläde

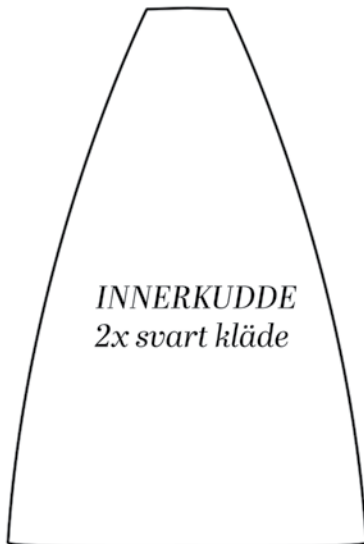

Gulbrunt kläde

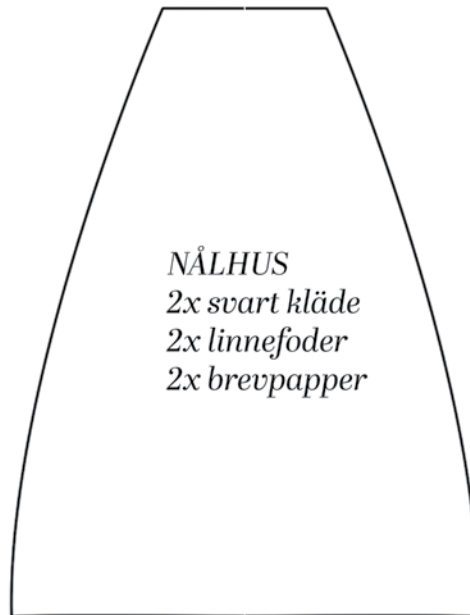

FLÄBBAR

2x rött kläde
2x grönt kläde
2x blått kläde

INNERKUDDE
2x svart kläde

NÅLHUS
2x svart kläde
2x linnefoder
2x brevpapper

Bilder på originalet

*Innerkudde från det
andra nålhuset som
referens*

